

אונצוטרן וואס פאר דער רעגירונג אנגענומען אויף דער פרייטאגער זיצונג פון סיים

דער רעגירונג האט געקענט די רעגירונג אויסגענומען די נאנצע זיצונג, כדי זי צו פערטירען די רעגירונג האט דאס געטון דורך איהרע פרייטאגער זיצונג פון דער רעגירונגס-קלוב פון דער רעגירונגס-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט געקענט געווארן פונקט 12 און זייער דורכן וועגן מארשאליקע שטעטער-סייסקי. דער מארשאליקע ראשינסקי האט נישט געוואלט פיהרן דעם פארטיי, ווייל אויף דער סאנאר-רונג האט זיך געפונען די פראגע וועגן אונזער-פארטיי וואס פאר זיך.

פארן צוטרעטן זעט דער סאנאר-רונג האט גענומען א ווארט פולקאזניק סלאוואק, וועלכער האט געוואלט: דער רעגירונגס-קלוב האט אויף זיך זיצונג פון 31 אקטאבער געשלאסען צו שטעלען א פארשלאג וועגן אונזער-פארטיי סייסקי-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט דער קלוב ווייל גענוי אויספארשען דעם אינצורענט מיט די מיטגלידער דורך אויסווערלעך א ספעציעלע סייסקי-פארטיי, ווייל דער רעגירונגס-קלוב אראפגעהאט מען פון דער סאנאר-רונג דעם פארשלאג וועגן אונזער-פארטיי סייסקי-פארטיי. דער פארשלאג וועגן פולקאזניק סלאוואק פארשלאג וועגן ענ-דערען דעם סאנאר-רונג ווערט אפגעווארפען, דער שטעלט דער וועגן-פארטיי שטעטער-סייסקי צו דער אפשטימונג דעם קלוב פאר דעם סייסקי-פארטיי, דער רעגירונגס-קלוב האט בעה דער אפשטימונג פארן קאמיר-נישט צו וויינען, אויב דער צווייטער זעט נישט צו וויינען, אויב דער האבען צוטרעטן דעם סייסקי-פארטיי.

דער קאמיר-נישטער פארשלאג האט געקומען נאך 5 שטימען און איז פערשטעט זיך אפגעווארפען געווארען, דאן האט דער אינצורענט געווארען דער סייסקי-פארטיי.

אויך אויף דער ערשטער זיצונג וועגן געהאלטענע געווארען לויטער בעשולדיגונגס-דערעם זיצונג.

דער רעגירונג האט געקענט די רעגירונג אויסגענומען די נאנצע זיצונג, כדי זי צו פערטירען די רעגירונג האט דאס געטון דורך איהרע פרייטאגער זיצונג פון דער רעגירונגס-קלוב פון דער רעגירונגס-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט געקענט געווארן פונקט 12 און זייער דורכן וועגן מארשאליקע שטעטער-סייסקי. דער מארשאליקע ראשינסקי האט נישט געוואלט פיהרן דעם פארטיי, ווייל אויף דער סאנאר-רונג האט זיך געפונען די פראגע וועגן אונזער-פארטיי וואס פאר זיך.

פארן צוטרעטן זעט דער סאנאר-רונג האט גענומען א ווארט פולקאזניק סלאוואק, וועלכער האט געוואלט: דער רעגירונגס-קלוב האט אויף זיך זיצונג פון 31 אקטאבער געשלאסען צו שטעלען א פארשלאג וועגן אונזער-פארטיי סייסקי-פארטיי. דער רעגירונגס-קלוב האט בעה דער אפשטימונג פארן קאמיר-נישט צו וויינען, אויב דער צווייטער זעט נישט צו וויינען, אויב דער האבען צוטרעטן דעם סייסקי-פארטיי.

דער קאמיר-נישטער פארשלאג האט געקומען נאך 5 שטימען און איז פערשטעט זיך אפגעווארפען געווארען, דאן האט דער אינצורענט געווארען דער סייסקי-פארטיי.

אויך אויף דער ערשטער זיצונג וועגן געהאלטענע געווארען לויטער בעשולדיגונגס-דערעם זיצונג.

דער רעגירונג האט געקענט די רעגירונג אויסגענומען די נאנצע זיצונג, כדי זי צו פערטירען די רעגירונג האט דאס געטון דורך איהרע פרייטאגער זיצונג פון דער רעגירונגס-קלוב פון דער רעגירונגס-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט געקענט געווארן פונקט 12 און זייער דורכן וועגן מארשאליקע שטעטער-סייסקי. דער מארשאליקע ראשינסקי האט נישט געוואלט פיהרן דעם פארטיי, ווייל אויף דער סאנאר-רונג האט זיך געפונען די פראגע וועגן אונזער-פארטיי וואס פאר זיך.

פארן צוטרעטן זעט דער סאנאר-רונג האט גענומען א ווארט פולקאזניק סלאוואק, וועלכער האט געוואלט: דער רעגירונגס-קלוב האט אויף זיך זיצונג פון 31 אקטאבער געשלאסען צו שטעלען א פארשלאג וועגן אונזער-פארטיי סייסקי-פארטיי. דער רעגירונגס-קלוב האט בעה דער אפשטימונג פארן קאמיר-נישט צו וויינען, אויב דער צווייטער זעט נישט צו וויינען, אויב דער האבען צוטרעטן דעם סייסקי-פארטיי.

דער קאמיר-נישטער פארשלאג האט געקומען נאך 5 שטימען און איז פערשטעט זיך אפגעווארפען געווארען, דאן האט דער אינצורענט געווארען דער סייסקי-פארטיי.

אויך אויף דער ערשטער זיצונג וועגן געהאלטענע געווארען לויטער בעשולדיגונגס-דערעם זיצונג.

דער רעגירונג האט געקענט די רעגירונג אויסגענומען די נאנצע זיצונג, כדי זי צו פערטירען די רעגירונג האט דאס געטון דורך איהרע פרייטאגער זיצונג פון דער רעגירונגס-קלוב פון דער רעגירונגס-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט געקענט געווארן פונקט 12 און זייער דורכן וועגן מארשאליקע שטעטער-סייסקי. דער מארשאליקע ראשינסקי האט נישט געוואלט פיהרן דעם פארטיי, ווייל אויף דער סאנאר-רונג האט זיך געפונען די פראגע וועגן אונזער-פארטיי וואס פאר זיך.

פארן צוטרעטן זעט דער סאנאר-רונג האט גענומען א ווארט פולקאזניק סלאוואק, וועלכער האט געוואלט: דער רעגירונגס-קלוב האט אויף זיך זיצונג פון 31 אקטאבער געשלאסען צו שטעלען א פארשלאג וועגן אונזער-פארטיי סייסקי-פארטיי. דער רעגירונגס-קלוב האט בעה דער אפשטימונג פארן קאמיר-נישט צו וויינען, אויב דער צווייטער זעט נישט צו וויינען, אויב דער האבען צוטרעטן דעם סייסקי-פארטיי.

דער קאמיר-נישטער פארשלאג האט געקומען נאך 5 שטימען און איז פערשטעט זיך אפגעווארפען געווארען, דאן האט דער אינצורענט געווארען דער סייסקי-פארטיי.

אויך אויף דער ערשטער זיצונג וועגן געהאלטענע געווארען לויטער בעשולדיגונגס-דערעם זיצונג.

דער רעגירונג האט געגעבען דער רעגירונג דעם פראקוראר

דער רעגירונג האט געגעבען דעם פראקוראר דעם רעגירונגס-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט געגעבען דעם פראקוראר דעם רעגירונגס-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט געגעבען דעם פראקוראר דעם רעגירונגס-פארטיי.

גרויסע איבעראשונג

נור אויף א הולצע צייט!

דערמיט מן איך בעקענס דער געזעצטער קינדער-פארטיי

אגרויסע פרעמיע

צויערן 1/2 טויזענטש פאסטקארטן. גיב איך צו א סאלאז-פארטעט

ווי אויך ווערען אויסגעפירט 1 טויזענט פאסטקארטן פון 5 זל. און ווי אויך ווערען קונסט-פאמאנא-איעס פארטעטען גרופען און ענצעל-אויפגעהאלטען לויט די געזעצטע פאסטקארטן. קומט און איבערצייגט איך! מיט געלטונג

קונסט-פאמאנא-איעס קאלאר

צופאהר מיט די טרעמווייזן: 1, 14 און 6 פראנצישקאנער 30

א.א. שלעזינגער און פרוי

צו דער חתונה פון זייער ליבען זון

יויליום מיט פרוי גאנריעלא גליהסמאן

און דעם זינגען פאר א גליקליך צוזאמענלעבען

מ. דארגוואנסקי.

הסתדרות מזרחי בלודז טילנסקי 44

ביום א' פ' י"ט ב' כ' כסלו תר"ץ (22/XII 29) בשעה 7 בערב

תקיים באולם

האספה הכללית השנתית

סדר היום:

(א) פתיחה; (ב) בחירת נשיאות; (ג) דרי"ח מפעולות הועד; (ד) עבודתנו להבא ותכנית להכשרה ולעליה; (ה) עבודתנו בעד קרית ק"ל וקרן ארץ ישראל; (ו) מס' הסתדרות בעד המרכז; (ז) עמדתנו אל הקהלה; (ח) עבודתנו החנוכית והת'בותית; (ט) בחירת ועד; (י) שונות.

3061

דער רעגירונג האט געגעבען דער רעגירונג דעם פראקוראר

דער רעגירונג האט געגעבען דעם פראקוראר דעם רעגירונגס-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט געגעבען דעם פראקוראר דעם רעגירונגס-פארטיי. דער רעגירונגס-פארטיי האט געגעבען דעם פראקוראר דעם רעגירונגס-פארטיי.

אכטונג, שמעפער-מייסטער!

מיר מעקען בעקענס אלע לעדער שמעפער-מייסטער. צו דעם 14/12 ד. י. פינקליך 5 זייער קומט פאר ביי דער אונזער-פארטיי פון פארטעטער פון מאניטערט און הענדלעך-קעמער

די עפנונג פון שמעפער-צען

אין צוזאמענהאנג דערמיט ווערען אלע שמעפער-מייסטער אויפגעפירט צו קומען אויף דער

זעהר וויכטיגער פערזאמלונג

וואס קומט פאר היינט, דעם 8. דעצעמבער ד. י. פינקליך 8 אווענד אין להקאל פאלדינגאוו 4 מיטן אנטיל פון וויצע-פרעזידענט פון הענדלעך-קעמער ה' קאזשימירסקי. יעדער דארף מיטברענגען די הענדלעך-קעמער קארטען. די זיצונג וועט האבען נאך נישט קיין הענדלעך-קעמער, ווערען געבעטען דאס צו מעלדען אין פראקוראר.

די עפנונג פון שמעפער-צען

אין צוזאמענהאנג דערמיט ווערען אלע שמעפער-מייסטער אויפגעפירט צו קומען אויף דער

זעהר וויכטיגער פערזאמלונג

וואס קומט פאר היינט, דעם 8. דעצעמבער ד. י. פינקליך 8 אווענד אין להקאל פאלדינגאוו 4 מיטן אנטיל פון וויצע-פרעזידענט פון הענדלעך-קעמער ה' קאזשימירסקי. יעדער דארף מיטברענגען די הענדלעך-קעמער קארטען. די זיצונג וועט האבען נאך נישט קיין הענדלעך-קעמער, ווערען געבעטען דאס צו מעלדען אין פראקוראר.

די עפנונג פון שמעפער-צען

אין צוזאמענהאנג דערמיט ווערען אלע שמעפער-מייסטער אויפגעפירט צו קומען אויף דער

זעהר וויכטיגער פערזאמלונג

וואס קומט פאר היינט, דעם 8. דעצעמבער ד. י. פינקליך 8 אווענד אין להקאל פאלדינגאוו 4 מיטן אנטיל פון וויצע-פרעזידענט פון הענדלעך-קעמער ה' קאזשימירסקי. יעדער דארף מיטברענגען די הענדלעך-קעמער קארטען. די זיצונג וועט האבען נאך נישט קיין הענדלעך-קעמער, ווערען געבעטען דאס צו מעלדען אין פראקוראר.

אויפפאדערונג!

אין פאדער אויף דעם ה' סטראוואנסקי ג'דאנסק 6, ער זאל מיר צווייגעבען דעם וועקסעל, אויסשאלטער 5. גרינבערג, סטריקאו, וועלכען איך האב איהם געגעבען פאר א פאר שיק אין משך 15 8 סאג, אין געגעבען גיב איך א. בער דעם ענין אוי געריכט.

נאלדשטיין, סארגאווע 23.

צו דער בעפעלקערונג פון גייערס ראיאן

צוויי ווי אייניגע קצבים פון גייערס ראיאן ברענגען סויטע גענו און מען ווייסט נישט פון וואס זיי וואו זיי זענען געווארען געשטעלט און זיי האקען עס צו צום פלייט, דעריבער זענען מיר מזהיר, אז יעדער איינציגער זאל אונזען זיין געזעצטער סטאליע נישט צו קן מען קיין געזעצטע און א חתימה פון שוחט.

ועד הרבנים פה לודו. 13080

אכטונג, בעקער-מייסטער!

בעקער-מייסטער

היינט, זונטאג, דעם 8. דעצעמבער, פונקט 6 אווענד קומט פאר אן איינציגער-עוועהנליכע פערזאמלונג פון אלע מיטגלידער וועגן זעהר דרינגענע פראגען, צו וועלכער אלע מוזען איבערדינגען קומען.

בעמערונג! די וואס ברזיכען בעקער-ארבייטער, קוואליפירטע אדער נישט-קוואליפירטע זאלען זיך ווענדען אין סעקרעטאריע פון בע-קער-צען בעקומט ער די נויטיגע בעקער-ארבייטער.

די פערזאמלונג פון בעקער-צען

ווסכאדניא 57.

אכטונג, שילער-מייסטער!

רעקסלער-מייסטער!

אין צוזאמענהאנג מיט דעם עפענען דעם צען, וואס קומט פאר שוין די טעג, ווערען אלע מיטגלידער און נישט-מיטגלידער אויפגעפירט צו דעקלארירען זיך אויף צען.

היינט, זונטאג, דעם 8. ד. ה. פינקליך 7 אווענד, קומט פאר אין אייגענעם להקאל פאלדינגאוו 4, די

פארוואהל-פערזאמלונג צום ערעפנען דעם צען

מיר בעמערקען אז צו דער פערזאמלונג וועלען צוגעלאזט ווערען נאך דעקלארירטע מיטגלידער. אין צוזאמענהאנג מיטן צעקען געזעץ ליגט עס אין איער אינטערעס צו דעקלארירען זיך מאסענווייז. די קאנצעלאריע איז טעטיג יעדען אווענד. אין דעם זונטאג וועט מען דעקלארירען די מיטגלי-דער פון 4 זייער נאכמיטאג.

אכטונג, שילער-מייסטער!

רעקסלער-מייסטער!

אין צוזאמענהאנג מיט דעם עפענען דעם צען, וואס קומט פאר שוין די טעג, ווערען אלע מיטגלידער און נישט-מיטגלידער אויפגעפירט צו דעקלארירען זיך אויף צען.

היינט, זונטאג, דעם 8. ד. ה. פינקליך 7 אווענד, קומט פאר אין אייגענעם להקאל פאלדינגאוו 4, די

פארוואהל-פערזאמלונג צום ערעפנען דעם צען

מיר בעמערקען אז צו דער פערזאמלונג וועלען צוגעלאזט ווערען נאך דעקלארירטע מיטגלידער. אין צוזאמענהאנג מיטן צעקען געזעץ ליגט עס אין איער אינטערעס צו דעקלארירען זיך מאסענווייז. די קאנצעלאריע איז טעטיג יעדען אווענד. אין דעם זונטאג וועט מען דעקלארירען די מיטגלי-דער פון 4 זייער נאכמיטאג.

דעצעמבער

דאנערשטיג 29.12
די 25טע טעג

טערמין אויסצוקויפן פאטענטעז ווערט נישט פערלענגערט

פונ'ם 2 יאנואר וועלן בעקאמטע פון דער מינאנץ קאמער אנהייבן קאנטראלירן די אונטער-נעהמונגען און דאָרט, וואו זיי וועלן פעסטשטע-לען, אז קיין פאטענט איז נאָך נישט אויסגעקויפט געוואָרען, וועלן זיי צוזאמענשטעלען פראַטעקצ-לען. פאר נישט אויסקויפן א פאטענט, דאָרט א טערמין וועט נישט פערלענגערט ווערן.

אין דער הויפט-פאָסט אויף שפּעציעל איז צום טעכטערל פון פ. ק. א. אונטערמען צעפּעס איינ-געראַטן מיט אַ פּאַטענט-ביכעלע פון פ. ק. א. און געפאָדערט מען זאָל איהם אַרויסגעבען 100 ז. די בעצמטין האָט שוין געוואָלט אויסצאָהלען דאָס געלד, עס איז איהר אָבער צעפּעס געוואָרען אויסגעלעגט, וואָס אין דעם ביכעל ווערן געווען אויסגעמקט עטליכע פּאַזיציעס און איינגעשריבען אַנדערע. די בעצמטין האָט מיטגעטילט ווערן דעם איהר לייטער און יענער האָט פּערבעטען צו זיך אין קאַבינעט דעם יאָנואַר און אויך פּאַלי-ציי.

ארעסטירט איז פאסט אנ'אפערסט

ז. בעקומען אַ ביכעלע אין אַ קורצע צייט אַרום אַרויסנעהמען געוויסע סומען געלד, כעמיש אויס-ציהען די סינט אויפשריפטען, און ער האָט דאָס געלד אָפּגענומען און צושטעלען אויף דער צוויי-טער זייט פּאַזיציעס פון איינצאָהלען געלד ער פּלעגט צוויי אַרום אויף יעדען ביכעלע אויף וועל-כען ער האָט איינגעצאָהלט 100 ז. אָפּגעהאַנגען צו עטליכע טויזנטער. מיט דער פּראָצעדור האָט זיך דוּשפּאַרן אויסקויפן בעשעפטיגט שוין עטליכע יאָהר, און דאָס איז געווען זיין איינציגע פּרנסה. מען האָט איהם איבערגעגעבן צו דיספּאָ-זיציע פון אויספאַרשונגס-מאַכט.

עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אז דער יונגער-מאַן, וועלכער האָט ביי זיך געהאַט דריי פּאַזיציע-מאַכעס פון דעם נישט עקוויטירענדען אַמט פון, עטלעכער אַרבייט אין פּאַליציי-אויף די נעמען פון פּאַנציעשע דוּשפּאַרן אויסקויפן, פּאַנציע-שק יאַרשעוויסקי און פּאַנציעשע ינדוּשעיעווי-סקי, אַלע מיט די זעלבע פּאַטענט-אַפּעס, איז פּאַנציע-צישעק דוּשפּאַרן אויסקויפן פון טאָרן, ער איז צוליב פּערשידענע מאַכענציעס שוין פון לאַנג געווען דורך דער טאָרנער און וואָרשאווער פּאַליציי. די הויפט מאַכענציעס פּלעגט ער מאַכען מיט ביכע-לעך פון פ. ק. א. ער פּלעגט איינצאָהלען 100

ארעסטירט אנפאדער אויף איינזאמע פרויען

געוועסען אַרטיילען פאַר אַנטפּלען און גובות. מ'האַט אַרעסטירט אַלמאַנס מאַרצינקאוויסקי (פּאַ-קאָזשעוויסקי 44), קאָזשעווישע שוויצע (בושעוויש-סקא 40), יוזעף מיכאַלעק (פּאַנציעשקע 60), קאָזשעווישע קאוואַלסקי (בושעווישער 42), לעאָ-נאַרד פּעטשאַק (וועלע 1) און רייזוס. נאָך אַ פּערהער אין אויספאַרשונג אַמט האָבען זיי זיך אַלע מודה געווען אין אַ רייה פּערברעכענס. מ'האַט זיי אָפּגעשיקט אין טורמע.

וועלכער מ'האַט אַרויסגעקויפט פון האָנט אַ האַנט-בייטעל מיט 3000 ז, און וועלכען האָט אין אויספאַרשונג אַמט אויפגעגעבען סמנים פון צוויי אַנטפּלען, וועלכע זיי האָט געזעהן און אויפ'ן גרונד פון די דאָזיגע סמנים איז דער פּאַליציי געלונגען צו ענטדעקען די גאַנצע באַנדל, די באַנדע איז בעשטאַנען פון 17 און 18 יאָהריגע יונגען, עטליכע פון זיי זענען שוין אַפ-

בלוטטיגע אואנטורע אין אנאכט-רעסטאראן

שטילען דאָס געשלעג. נאָכדעם האָט מען אַר-וי גערופען פּאַנציעוויש, וועלכע האָט די שווער פּערוואַנדעטע באַצעלען רוסקאוויסקי (ציגעל-גאַס 109) יאָן באַרטשאַק (פּענדזעלניצא 13) יוזעף קאַנט (פּענדזעלניצא 128) לעאָן אָזע-ע-כאוויסקי (פּאַנציע 13) יאָן קאַנאַפּקע (6) שער-פיטן (68) וועלדישעוויש קרופּיע (זשעוואַסקא 38) ערטיילט די ערשטע הילף. דאָס געשלעג האָט אויסגעברעכען צוליב דעם חשבון פאַר'ן אויסגעטרינקענעם בראַנאַנען און אויסגעטענע פּערבייטעכער.

געוויזען פּאַלש. אין רעסטאָראַן איז איינפאַך פאַר-געקומען אַ געשלעג אין וועלכען עס האָבען אַני-טייל-גענומען אַלע געסט פון רעסטאָראַן, אַלס וואָ-מען זענען בענוצט געוואָרען מעסער, לעפּעל, גאַפּעל, טעלער, גלעזער און אמילי די רעסטאָראַן-מישלעך. די אינהאַבערין פּונ'ם רעסטאָראַן 57 ווערע שיינענדיק האָט זיך בעהאַלטען אונטער דעם בוקעט, די קעלנער זענען זיך צולאַפּען און די געסט האָבען פּאַרטענעוועט דעם בלוטטיגען שלאַכט. קודם כל האָט די פּאַליציי זיך בעמיהט צו

פּרוי דערמאַרדעט איהר מאז און ווערט פער'משפט אויף 8 יאהר טורמע

אין דעם קריטישען טאָג דעם 20 יוני 1929 האָט דער מאַן אויך מיט'ן אויסרייד, אז די פּרוי איז געווען ביי איהר געליבעטען, זי שרעקליך צו-שלאָגען און אַרויסגעוואָרען פון דער שטוב. ער האָט איהר אויך אָנגעזאָגט, זי זאָל זיך נישט וואַ-נען צוריק אַריינגעקומען אין שטוב אַריין. די פּרוי האָט אָבער אָפּגעוואָרט ווען דער מאַן איז פּעסט איינגעשלאָגען, איז זי שטיל אַריין אין שטוב גענומען אַ האַק און מיט עטליכע קלעפּ דעם מאַן אויפ'ן אַרט דער'הרג'עט און נאָך דעם בלוטיגען טאָט איז זי גליין געגאַנגען אין קאַמי-

ע הערנעכטען ביינאַכט איז דער פּאַליציי-קאַ-מיסאַרישע אַלמאַרירט געוואָרען מיט דער מעל-דונג, אז אין רעסטאָראַן אויף שטענעוויש גאַס 40 איז אויסגעפיהרט געוואָרען אַ מאָרד. דער אויבערדערמאַנטער רעסטאָראַן איז בעוואוסט אונ-טערן נאָמען "עמפיר", האָט זעהר אַ שלעכטען שם, איז אָפּען בייטאָג און ביינאַכט און דער איינ-האַבער שיינענדיק זיצט אָפּ די שטראָף פאַר אַריינ-פיהרען מינדערעוועריגע מיידלעך אין די בעוואַנע-רע קאַבינעטען. דער אַלמאַרירט ווערען אַ מאָרד האָט זיך אַרויס-

שניענאוועם האלאשי
די מאָדערנסטע זענען אָנגעקומען אין גרויסע קוואַנטומס פון די פּאַלענעזע פּאַנציעווישע:
PEPEGE - Sp. Akc. Grudziadz
SCHWEIKERT - Łódź
TRETORN - Szewcja
KWADRAT - Ryga
צו די ביליגסטע פאַר-סעוואַן-פּרייזען
האַרט און דעטייל-לאַנגער
M. FANTULIS w ŁÓDZI
OGRODOWA 2 (róg Nowomiejskiej), Tel. 161-96

אין קרייז-געריכט איז פאַרגעקומען דער פּראַ-צעס געבן וועלדישעוויש קאַלאָזשעוויש, וועלכע האָט ערמאַרדעט איהר מאַן מיט אַ האַק. די פּרטים פון דעם פּערברעכען זענען פּאַל-גענדעט; די קאַלאָזשעווישע האָבען חתונה געהאַט מיט 7 יאָהר צוריק. די ערשטע צייט האָט דאָס פּאַר-פּאַלק געלעבט גאַנץ בשלום. מיט אַ פאַר יאָהר צוריק האָט זיך אָבער דער מאַן איינגעווערט, אז די פּרוי האָט אַ געליבעטען און ער פּלעגט זי צו-ליב דעם שרעקליך פּערסאָלען.

פון האנדעלס-געריכט

דאָס האַנדעלס-געריכט האָט בעשעפטיגט דעם אָפּמאַך צווישען דער באַנקראַטירטער פּירמע אברהם זאָנד מיט איהרע קרעדיטאָרען. לויט'ן אָפּמאַך דאָרף די פּירמע אָפּצאָהלען 30 פּראָצ. פון איהרע חובות אין דריי רעטעס צו 10 פּראָצ. אַרעטע די ערשטע רעטע דאָרף איינגעצאָהלט ווערען אין 6 חדשים נאָכ'ן אָפּמאַך.
עס איז ערטיילט געוואָרען אַ גלייט ביז'ן 1 יאָנואַר 1930 דעם אינהאַבער פון שיי-מאַנאַזין אויף גלובנא 50 יודע ראַטעפּערגער. און ער איז נאָך אַנדערס האַלבען חדשים זיצען אין טורמע פאַר בעל חובות בעפרייט געוואָרען.

ווי מיר דערוויסען זיך האָט אויסגעפיהרט צו צעהלען די גרויסע קאַנפּעקציע פירמע גערטען אין דענציג. לאָזו האָט ביי דעם באַנקראַט געליטען עט-ליכע צעהנדליג טויזנטער דאָלאַר.
די פירמע י. וואַלבערג, מאַניפאַקטור לאַנגער אין קאַוואַל האָט באַנקראַטירט, און לאָזו האָט דערביי געליטען פּענעם אַ מיליאָן זאַקעס. די לאָזער קרעדיטאָרען האָבען בעשלאָסען באַלד אונטערצונעמען שריט, כדי צו פּערוויכערען זייערע פּרנסעווישע.
אינטערוויען פון אַפטייה-סקלאדעס
פון וואַרשע איז צוריקגעקומען אַ דעלעגאַציע פון אינהאַבער פון אַפטייה-סקלאדעס וועלכע האָ-בען אינטערוויערט אין מיניסטעריום ווערען ער-לויבען האַלטען אָפּען די אַפטייה-סקלאדע, ווי די קאַלאָניאַל-געוועלבער שבת ביז 9 אַ זייגער אין אָווענד.
טעלעפאן-קאַבעל צווישען לעזו-ווארשא
ווי מיר דערוויסען זיך ווערט איצט אין אַ זעהר שנעלען טעמפּאָ געאַרבייט ביים פּערלענען אַ קאַבעל צווישען לעזו וואַרשע. דורך דעם קאַ-בעל וועט לאָזו מיט וואַרשע פּערבינדען ווערען מיט 25 טעלעפאן-ליניעס און מען וועט שוין נישט צוויי לאַנג דאַרפן וואַרטען אויף אַ טעלעפאן-געשפּרעך מיט וואַרשע ווי ביז איצט.
פון דער עמיגראַציע-געזעל-שאַפּט "פאסט"
די טעטיקייט פון דער לאָזער אַפטייה-געזעל-שאַפּט פּערגרע-טערט זיך פון טאָג צו טאָג. עס איז גענוג צו דערמאַנען, אז אויב אין חודש סעפטעמבער האָט די געזעלשאַפּט געהאַט צו פּרעזידען אין דורכשניט 15 פּערוואַן טעגליך ערלעדיגט זי היינט 45 פּערוואַן. צוליב דער פּערגרעסערטער פּרעק-ווערן איז די געזעלשאַפּט געווען געצוואונגען צו פּערגרעסערן דאָס פּערסאָנאַל און איינפיהרען פּער-שדענע אָרנאַמענטאַלע ענדערונגען.
דער פּראָפּאַגאַנדע-קאָמיטעט, מיט ה' א. קאָן אין דער שפּיץ, טרעט צו די טעג צו דער ווערבי-רונגע-קאַצע, צו שאַפּען מיטגלידער, וועלכע זאָלען אונטערשטיצען דעם "פאסט" און עס איז צו האַפּען, אז די ברייטע קרייזען פון אונזער שטאַט וועלען גויסען ווי אָפּצושאַצען די דאָזיגע אַקציע, וועלכע ראַטעוועט גאַנץ אָפּט מענטשען, וועלכע עס פּעהלט זיי די לעצטע 5 דאָלאַר. צו דער שיינס-קאַרטע, אָדער עהנליכע פּאַלען, פּונ'ם אונטערגאַנג.

פאר באטען פערזאמלונגען פון יודישע ארבייטער

עס איז פאליטישע סערגעסען געווארען די פארלעזונג פון 7. שניידערסען וועגען ברוגא יא-שענסקיס ווערק, כ'סערברען פאריוו, אייננעאר-דענט דורך דער געזעלשאפט אָווענד קורסען פאר ארבייטער, אַ יוגענד-מיטינג און 2 פאך-פערווא-לונגען פון שניידער-ארבייטער, איינגעארדענט דורכן אָלגעמיינעם פארעם פראוויין פון בעקליידונגס-ארבייטער, לאַגעווינצא 4.

פרייטאָג אָווענד האָט אונדז אונטער פארקומען אַ פערזאמלונג פון נאָדל-ארבייטער אויף בוש-זשינער 23. אויף שבת פריה האָט דער, בונד גערופען אַ מיטינג אין קינג פלאַרש, פאָליציי האָט ביי דעם פערבאָטען.

ריין זאל זיין!

(-) די סאניטאָרע מאַכט האָט פערארדענט אַרורכזופיהרען קאָנטראָלעס אויף די מערק פארט וואו ס'ווערט פערקויפט מילכיגס, פיש און פלייש, פארשיאָהרען זענען פאָרגעקומען זעהר פיל פאלען פון פערסמען זיך מיט נישט פריש פלייש. היי יאָהר זענען שוין אין עטליכע ערטער געפונען געוואָרען פערפאלט פלייש. דאָס פלייש איז קאָנסעקווענט געוואָרען און די אינהאָבער זענען צוגעצווינגען געוואָרען צו פערטראַווערליכקייט. די קאָנטראָלעס וועלען דויערען ביז איבער די חגות.

הכשרה פון הרוצים

די הכשרה-קאָמיטע ביים ציוניסטישען קאָמי-טעס האָט שוין אָנגעהויבען איהר טעטיגקייט, אַ דאָנק איהרע בעמיהונגען איז שוין געלונגען איינצואַרבעטן אַ גרופע מיטגלידער פון החלוץ-המרום" ביי פערשידענע אַרבייטען (שקאָסעריי, טישלעריי א. א. וו.) און עס ווערען שוין געמאַכט הכנות איינצואַרבעטן אַ צווייטע גרופע. צו דעם צוועק ווערט אויך געפיהרט אונטערזאָנדלונגען מיט פערשידענע אַרבייטס-אונטערנעמונגען (צ. א. מיט אַ גרעסערע ציגעלנע יניטער לאָדז) כדי צו בעשעפטיגען דאָרט די חלוצים און ערמעגליכען זיי אַרורכצומאַכען אַ פּיושע הכשרה פאר דער אַפרייזע קיין ארץ-ישראל.

בעזוך היינט

די אויסערגעווענהליכע פערזאמלונג פון חסד של אמת, פיטערקאָווער 34

פון דער פישער-סעקציע

ביים צענטראַלען סליינהענדלער-פעראיינ

די טעג איז פאָרגעקומען אין לאַקאל פון צענטראַלען קליינהענדלער-פעראיינ זאָוודאק 5 די יעהרליכע פערזאמלונג פון דער פישער סעקציע. עס איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַ נייע פערואַל-טונג פון פאָלגענדע פערזאָנען:

שמעון מאַרדכאָיעוויטש-פּרעזענט, חיים לוי-פּאָזיטיוו-וויצע-פּרעזענט, הענעך פּלודווינסקי - סעקרעטאַר, מנחם פּיעטרוקאָווסקי - קאָסירער שמואל נאָפּערסעק-קאָנסאַנס, שמואל לייבאוויטש שיפּ מאַרדכאָיעוויטש, אברהם מאַקסאָוויטש, מלך לובאַנסקי, טעוועל גראַבניק, וועלוועל זיילער, אברהם ווייסבלום. רעז. קאָמיטע, אַזעק שוורמאַן כענדעל זילבערמאַן.

היינט ווערט געעפּענט די געפּליגעל-אויסטעלונג

אין סיוואָלי" (פּושעיאָד 1) עפּענט זיך היינט אַ געפּליגעל-אויסטעלונג. די אויסטעלונג איז היי-יאָהר איינגעארדענט אויף אַ גרעסערען פערנעהם ווי פארשיאָהרען און עס איז צו ערוואַרטען, אַז די אויסטעלונג וועט אַרויסרופען אַ גרויסען אינטערעס צווישען די האַ-דעווער פון געפּליגעל, וועלכע וועלען פּערגלייכען און עסטעמעלען דעם פארטריט פון פארשיאָה-רען ביי היי-יאָהר.

אפטייען

היינטיגע נאכט-דיזשורעו (2) וואויטישקי נאפירקאָווסקי 27; דאניץ-לצקי פיעטרוקאָווער 127; אילניצקי און צימער וואליטשאַנסקא 37; יורשים לוינאווער פרייהייטס-פּלעץ 2; הארטשאַן מיליטאַרסקא 1; קאהנע צלעקסאָנדראָווסקא 80.

א שליסער איז טיר טאר מעז נישט פערגעסען

(-) ראָבערט צעלנער (6 שווערען 26) האָט פערגעסען אַרויסצומען דעם שליסער פון זיין טיר, ווען ער איז געקומען אַ היים. שפעטער ווען ער האָט זיך געכאַפט איז דער שליסער שוין אין טיר נישט געווען. צעלנער האָט פערשטאַנען, אַז דעם שליסער האָט צוגענומען אַ גאָס, און איז שוין גע-ווען זעהר פאַרזיכטיג.

געכטען איז צו איהם געקומען פּעיס אַ יונגערמאַן און איהם געוואָנט, אַז ער ווערט גערופען אין סאָניטראַט, וועגען שטייער-ענינים. קיין

די שרעה האט גרויסע אויגען א מעשה מיט דרייסיג אפיצערען

פרייטאָג אין אָווענד אַרום האַלב 7 זענען אין בושעס פון דער 2 קלאַס ביי דער פּאַבריקס-באַהן זיך צוזאַמענגעקומען אַ גרופע פון אַ 30 אַפיצירען מיט די שפּאַלעס אין ווייטע הענטשקעס. צווישען די אָנזענדיגע האָבען זיך פּערשפּרייט פערשידענע פּליאַטקעס, אַז די אַפיצירען גאָהרען „פּאַנאַדערטרייען דעם סייס."

ווען די אַפיצירען זענען גאָס אַרויס אויפ'ן פּערטן און דער מיליטערישער אַרקעסטער פון 31 פּוילק האָט אָנגעהויבען שפּילען „מי פיערשאַ

אטויטע פרוי איז טיך

(-) פרייטאָג האָט מען אין קאָליס אַרויסגע-שליפען פון טיך אַ קערפּער פון אַ פּרוי. די פּישער וועלכע האָבען געאַרבייט ביים ספּאַרט-סטאָדיאָן האָבען געלד אַרויסגעוואָשען די אויספאַרשונג-מאַכט, וועלכע האָט פּעסטגעשטעלט, אַז דער גע-פונענער קערפּער איז פון אַ בלאַנדינער פּרוי אין עלטער פון 25 יאָהר קירצע געשוירענע האַר, רונד געזיכט 1.55 מעטער הויך אין אַ גראַנאַט קלייד, שוואַרצע זאָקען מיט לאַקירטע פּאַנטאַפּעל, די יודישע אַרבייטער-בעפאַלקערונג פון גיי-ערס ראיאָן געפינט זיך אין דער אומבעקוועמער לאַגע, וואָס צוליב דער ווייטקייט פון סטאַט-צענ-טער, קען זי נישט גענוסען פון די אַלע אינסטי-טוציעס, וואָס זענען אין לאָדז געשאַפּען געוואָרען. צוליב דעם, איז יעדע אינסטיטוציע, וואָס עס גיט זיך איין און דאָזיגען ראיאָן צו פּערפּעס-טיגען, בעזונדער וויכטיג פאַר די דאָרטיגע איי-וואוינער. איינע פון די וויכטיגע קולטור-אַנשטאַל-טען אין גייערס ראיאָן איז די אַרבייטער-קינדער-היים (סוואַלסקא 11) וועלכע איז ענטשטאַנען אין

די ארבייטער-קינדער-היים אין גייערס ראיאן

מאי 1928. צום איצטיגען שול-יאָהר ווערט די דאָזיגע קינדער-היים פּערגרעסערט. דעריבער האָבען די אַרבייטער פון גייערס-ראַיאָן, וועמעס קינדער בעזונדער נאָך נישט די קינדער-היים, די מעדעליכקייט יעצט די קינדער איינצושוויבען אין קינדער-היים.

די עלטערן דאָרף דאָס טון וואָס פרייהער, ווייל די צאָהל פּויע ערטער איז זעהר אַ בע-גרעניצעט.

פערשידענעס

(-) דער ביו איצטיגער לייטער פון 10 מי-נאָנץ זאַטס ה' פּלעשער איז בעשטימט געוואָרען אלס פּערטרעטער פון לייטער אין דער 2 פּינאַנץ-קאָמער און לייטער פון דער אַדמיניסטראַציע-אַפּטיילונג. אלס לייטער פון דער 2 פּינאַנץ-קאָמער איז אויך אויף ווייטער געבליבען ה' שידאַרסקי.

(מ) דער אינדוסטרי-זאַטס ביים מאַגיסטראַט האָט בעשטראָפּט 100 אונטערנעמער און שילדער, ווייל זיי האָבען נישט אויסגעפיהרט די פּעראַרד-נונג וועגען דערגענונגס בילדונג אין די דערגע-נונגס-שולען און פאַר נישט קאָנטראָלירען די ביי-לעך פון די אָנווענדער.

פער'סמ'ט ציליב נויט

(-) געכטען האָט זיך אויף מיליטאַרסקא 28 פּער'סמ'ט מיט פּאַרמאָלין דער 27 יאָהריגער זדיסלאָו קאָמאַראָווסקי פון מאַגיסטראַטציק 28. אין אַ שווערען צושטאַנד האָט מען אָנגעפיהרט אַן שפּיטאַל. די כּבּה פון זעלבסטמאַרד - אַרבייטס-לויגקייט

Dr. H. Wolkooski
צעגעלניאנא 25, טעל. 87-126
ספעציעל אַרצט פאַר הויט-און ווענערישע קראַנקהייטען. מענער-שוועכע, אַלע אַרט אַנאַליזען, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-סטראַלען נעמט אין פון 2-8 נ.מ. און פון 9-5 יאָן.

צו דער היינטיגער פערזאמלונג פון חסד של אמת (אויפרוה)

לאָדזער בירגער! טאָג-טעגליך רייסט דער סויט אַרויס פון אונזער סטאַט אייניגע בירגער, די גרעסטע טייל, לאָזען איבער די פּאַמיליעס אין אַזע קריטישע לאַגע, דאָס זיי האָבען ממש נישט אויף קיין סבוּרע-געלד. אום צו פּערזאָרגען די פּערבליבענע פּראַומאָליקעס אַפּטיילעס האָבען מיר בעשלאָסען צו גרינדען ביים פּעראַרין אַ גענע-ווייטיגע הילף-אויף אַ סויט-צופאַר רח"ל, מיר בע-צייכענען, דאָס עס ווערט נישט געגרינדעט אויף פּילאַנטראָפּיע יסודות, נאָר אויף ריינע קאָמונאַלע יסודות, אין פּוילע זין פון וואָרט, „געגענווייטיג" העשיר לא ירבה, והר"ל לא ימעט.

מיר זענען זיכער, אַז דער לאָדזער מענט, וואָס איז אַזוי ביריהמט מיט זיין גוטס האַרץ, אַפּענע הענד, און זיין סאָרישע ערשטאָרינג וועט פּערשטעלן די וויכטיגקייט פון דער זאָך. מיט וויינע 5 זיל קיינט די פּערבליבענע פּראַומאָליקעס אַפּטיילע פון זיין חבּר, בירדער, קראָב 10,000 זיל, און וועט היינט ערשיינען אויף די אויסערגעווענה-ליכע פּערזאמלונג, וואָס „חסד של אמת" האָט אַרואַסגערופּען און גלייך זיך פּערשרייבען אַלס מיטגליד.

די פּערזאמלונג פון חסד של אמת זומנחמי אבליים אין לאָדז.

די קאנסטיטוציע און דער פארלאמענטאריזם אין פוילען

אויף דער דאָזיגער טעמאַ, קומט פאַר היינט זונטאָג 8 אָווענד אין לאַקאל פון פּאָלי אַבונד "ישראל" (וויכטיג 66) אַ פאַרלעזונג פון ה' 7. רייכמאַן, צוליב די אַקסאָליטעט פון די טעמאַ, האָט די פאַרלעזונג אַרויסגערופּען אַ גרעסערען אינטערעס ביי אַלע קרייזען פון דער יודישער בעפּעלקערונג.

טעלעגראמען

יודישע ארבייטער ביים פארט-בוי אין חיפה

ירושלים, 7 (י.ט.א.) טעלעגראַפּיע: אַרבייטער-רעס אין חיפה האָט געשלאָסען אַנאַ-פּאָך מיט דער אַיי-רעגירונג, לויט וועלכען אַ גע-וויסע צאָהל יודישע אַרבייטער וועלען צוגעלאָזט ווערען צום בוי פון חיפה'ער פּאָרט. דער אַפּמאַן איז געשלאָסען אויף 2 חדשים.

משפט איבער צוויי אראבער

ירושלים, 7 (י.ט.א.) טעלעגראַפּיע: אַני-אַרבייטער ריכטער האָט בעטרעכט די אַקלאַגע געגען צוויי אראבער, וועלכע זענען דעם 28-טען אַקטאָבער בעפּעלען דעם יוד בן הלל. די שולד פון די אַנשטאַלער איז בעזונדער געוואָרען, און איין אַראַבער האָט בעקומען אַ שטראַף 20 שמיך, דער צווייטער-2 פּונט אַדער 20 טאָג אַרעסט.

קינדער-שטערבליכקייט אין ארץ-ישראל

ירושלים (י.ט.א.) לויט די לעצטע סטאַטיס-טישע ירעהו זענען אין ארץ-ישראל אין דרייטען קוואַרטאַל פון לויפּענדיגן יאָהר געשטאַרבען 1976 קינדער אין אַלטער פון 1 יאָהר, אין דער צאהל זענען געוואָרן 1,716 סוואַלענדי-גע קינדער, 143 קריסטיכע, 168 יודישע קינדער און 16 קינדער פון אַנדערע רעליגיאָנס-געמיינשאַפּט-טען.

וויפיל יודישע שטאטישע אר-בייטער זענען פעהאז אין ארץ-ישראל

ירושלים (י.ט.א.) לויט די לעצטע סטאַטיס-טישע פּאַרטיקלען זענען פּערהאן אין ארץ-ישראל סך-הכל 14,010 שטאטישע, יודישע ארבייטער, אין דער צאהל געפינען זיך אין הילאטיב 0,471 יודישע ארבייטער אין ירושלים - 4,211, אין חיפה - 2,620, אין אַנדערע שטאַט - 1305 יודישע ארביי-טער, אַנדער 40 פּראַע. פון די ארבייטער זענען בער-שעפּטיגט אין האַנדל און אינדוסטריע אַנדער 11 פּראַע. זענען בעשעפּטיגט ביי ביי-ארבייטען.

לאדער בארט אין דער שילדערונג פון שלום אש

נישט פאר זיי פאר די יודישע האנדוועבער ווערען געבויט די הויכע קווימענס. נישט פאר זיי ווערען געבראכט די אייערע שפייעררייען

צוקריכענדיגע גראַבע סחורות, אַפּאַפּאַלעכט פּוּן סאַבּריקען ווערען אױסגעאַרױט וױטער-מאַנטלען, אַנאַגען, הױזען פֿאַר די פּױזירי אױף די מצּױק אַ גאַנצען סאַג האַלטען זײ אין אױן ספּאַנען די נעה-מאַשינען, אַזױ װײ װאַלטען געהאַלטען אין אײן לױפּען צו אַ מעסע און קענען נישט דערלױ-פּען... אין אַנדערע שטיבער זױען וױטערעס, הײ-טעל-מאַכער, פּעלצען-נעהער, כּמעט יעדע טאַכטער האָט אַ מאַשינעלע צו ספּאַנען זאַקען. יעדע מאַ-מע ווױקעלט גאַרן אױף אַ ספּאַל. יעדער זױהן אױז אַ װעבער אָדער אַ סאַנדרעס-שניידער. אַזױ האַלט דער הױף אַ גאַנצען סאַג אין אײן ספּאַנען. מױן פּלעז פּענסטער הערט זײך דאָס קלאַפּען פֿרױף און פֿאַרפּ. אַ טרעס אַהױן, אַ טרעס אַהער. פּוּן אַנדערע פּענסטער הערט זײך דאָס יא-צפּן פּוּן נעה-מאַשינען, װײ די מאַשינען װאַלטען אײגע די אַנדערע געװאַלט איבערפֿירנען. פֿון אַלע פּענסטער אָרויס טראָטן זײך דער פּערלענענער גע-טשאַנק פֿון אַלטע סחורות: פּוּן װאַטל, פּוּן קאַמ-גאַרנט, אַזױ װײ דער הױף װאַלט געאַטעמט אין אײה, אין שװײס, און טראָטן פּוּן זײך דעם זױע-רען געשטאַנק פּוּן שװיצענדיגע מענשליכע לײבער, פּוּן איבערעטשאַנען עסען, פּוּן סײכטע מאַטראַ-צען. נאַר די אַלע געשטאַנקען ווערען פּערטרוג-קען, ווערען פּערלירען אין דאַם ספּעציעלען אַלע-זער געשמאַק - אײנ'ם געשמאַק פּוּן דעם נישט-קאַנאַלירטען אַלדער הױף...

לע מיט'ן אַנגעשפּאַרטען פּאַרדױס דורך די שײנען פּוּן פֿאַך, פּערקלאַפט דאָס געװעב מיט'ן בלאַט-צוקלאַפּער. געבען די סטױהלען, אױף קליינע בענקלעך, זױען זײערע הױף-יונגלעך, מינדער-יאָה-ריגע קינדער, און האַלטען אין אײן אַנטפּאַלען דעם דרױס פּאַרדױס אױף די ספּאַלען. די װײבער און די עלטסטע טעכטער פּלעכטען פּוּן די קאַליר-שױנען פּאַר די מער, פּענטאַסטישע טיכער, אַ גאַנצען סאַג האַלטען "מענשען-פּערד" אין אײן אַז-ברענגען אין די הױפּטן פּאַרדױס, אױף שלעפענדיגע ווענענער, שטױטען מיט רױהען ספּאַך: פּערש-יען פּאַרדױס װאַלדן, גאַרן און זײמוװאַל און אױף די עלטע ווענענער, אײנגעפאַנט צו די מענ-שפּאַן-פּערד, ווערען פּוּן הױף אַרױסגעפּיהרט אױס-געאַרױטע, אײל-שמעקענדיגע רױהע טיכער צו די פּרעס-מאַשינען, צו די מאַגאַזינען, פּוּן װאַנען זײ ווערען צושיקט אײבער די ברייטע, װײטע מערן פּוּן דער גרויסער אימפּערע. אױף די עלע פּרױמער פּוּן די האַנד-װעבער שױבעט אַ שמענדיגע זאַר, אַזױ װײ אַ טױט-אַר-טייל װאַלט געװען צוגעקלעפט צו די פּלייצעס פּוּן

אין ראָמאַן "פּאַרן מבױל" פּוּן שלום אַש, װאַס דרױקט זײך אין נױ-פּאַרקער, פּאַרווערטס" געפּינען מײר פּאַלגענרע מיטטערעמסטע שילדערונג פּוּן אױן-זער הױמישען אַלדער בעלזױס: ...אין אַ פּאַר סאַג אַרויס האָט שױן מירקין געװאַינט אין װעבער-הױף, דױטשען אױס'ן, באַ-לױס, דער חבּר מאַטעל האָט אױס ערשטאַפט אַ קױפּרטיר אין דער װאַינגאָ אױס'ן פּרעסען ספּאַך, װאַס אױס גאַנקעלע אױז אַרױסגעגאַנגען אױס'ן הױף אַרויס, די װאַינגאָ אױז געװען די ריינטסטע און בעקױעטסטע אין גאַנצען הױז. אין אַ פּאַר טעג אַרום האָט שױן מירקין געשלאַסען עקאַנט-שאַפט מיט די שכניס אין אױז געװען אױסגעקאַכט מיט װײ.

דאָס אױז געװען אַ געװענהײכע הילצערנע אײנשטאַקענע הױז אױס'ן, בעלזױס", געצװאַבער דעם גרויסען אַקסען, און צעפּטען-מפּראַך, װאַהױן פּוּן האָט צוגעפּיהרט פּוּן גאַנץ פּוּלירען דאַס גױט-גע טעטס פּאַר די אַלדער פּאַרדױסער, בײטאָג האָט מען געהערט אין די שטיבער אַ קױטשעריי פּוּן צװײ, אַ מרױקען פּוּן אַקסען און אַ מאַטען פּוּן צװײ דורכגעטריבענע שפּעטען, װעלכע האָבען אַזױ פּרעמד אַפּגעקלאַנגען אין דעם בױדיגען שטאַט-שען הױף. זײערע ביהמ'שע, רחמנא-דעוועקענע-דיגע קולות האָבען מיטגעבראַכט מיט זײך אין שטאַטישען הױף פּאַרדױס די גרינע לאַקעס, די מײכ-סע גראָזען און די הערבעסטיגע געפּלען. דאַס הױז אױז געװען אַ הילצערנע, אַנאַיינשטאַקענע, װײ מען געפּינט אין דער פּאַרױזן. דערפּאַר אױז דער הױף געװען אַ פּלענער און אַ פּערדרעהטער, בעבױט מיט הילצערנע קאַמערען, מיט פּאַרקלעך, מיט בעױטע צעװערשטעהענדיגע שטיבער, זײ האָבען אױסגע-זעהן - די עלע אײנע אױס'ן אַנדרערען אַנגעשטעל-טע געבױדעס - װײ צוגאַנגעקלאַפט אױף דערווײל. דער בעל-הבית האָט קײן געלד נישט געהאַט צו מערנדיגען, האָט ער דערווײל פּרױנגעקלאַפט אַ אונטען, און אױס פּערדרונגען אײדער דער אױז-בערסטער שטאַק אױז נאָך בערדיקט געװען, די שלעכטע מאַטעריאַלען, פּוּן װעלכע די געבױדעס זענען געװען געבױט, האָבען זײך געקרישעלט, אַז-לעגט. די ווענר האָבען זײך געשפּאַלמען, די דע-כער געשײלט...

אין אַלגעמיין - אַ נומער מיט אַ רייכען שטאַף און אינטערעסאַנטע אױספּיהרען-גלייכצײטיג אין דערשינען דער נומער 11 פּוּן אַ צװײטען אָרגאַן פּוּן אָרט-פּערבאַנד - "אַרט-דיעזע". די דאָזיגע אױסגאַבע האָט שױן בע-װױזען צו ווערען פּאַפּולער אין די ברייטע קריי-זען פּוּן דײ, װאַס אינטערעסירען זײך מיט דער אָרט-בעװעגונג. דער נומער ערשײנט אײצט אין אַ גענערעלער פּאַרס, פּוּן אַ בױלעטיקן, געװײ-מעס ספּעציעל דער אַרבייט פּוּן אָרט, אױז זעהר פּערװאַנדעלט געװאָרען אין אַנאַרגאַן פּאַר ווײט-שאַפּטליכע און טעכנישע פּאַרסען, װאַס קענען אינטערעסירען אַ ברייטערען קרייז לעזער. ענס-שפּרעכענדיגע דעם נײעם כאַראַקטער װעט דאַס פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד.

אין אַלגעמיין - אַ נומער מיט אַ רייכען שטאַף און אינטערעסאַנטע אױספּיהרען-גלייכצײטיג אין דערשינען דער נומער 11 פּוּן אַ צװײטען אָרגאַן פּוּן אָרט-פּערבאַנד - "אַרט-דיעזע". די דאָזיגע אױסגאַבע האָט שױן בע-װױזען צו ווערען פּאַפּולער אין די ברייטע קריי-זען פּוּן דײ, װאַס אינטערעסירען זײך מיט דער אָרט-בעװעגונג. דער נומער ערשײנט אײצט אין אַ גענערעלער פּאַרס, פּוּן אַ בױלעטיקן, געװײ-מעס ספּעציעל דער אַרבייט פּוּן אָרט, אױז זעהר פּערװאַנדעלט געװאָרען אין אַנאַרגאַן פּאַר ווײט-שאַפּטליכע און טעכנישע פּאַרסען, װאַס קענען אינטערעסירען אַ ברייטערען קרייז לעזער. ענס-שפּרעכענדיגע דעם נײעם כאַראַקטער װעט דאַס פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד. דער נײער נומער ברענגט אינטערעסאַנטע רייזע-װענען דער עקאַנאָמישער לאַגע פּוּן די יודען אין פּוּלירען, ליטע און רומעניען; װעגען פּאַרפּעסטיאָנעלער בױדונג בײ די יודען, װײ אױך אַ רײה מיטטלונגען װעגען לעבען פּוּן אַרט-פּערבאַנד.

אין אַלגעמיין - אַ נומער מיט אַ רייכען שטאַף און אינטערעסאַנטע אױספּיהרען-גלייכצײטיג אין דערשינען דער נומער 11 פּוּן אַ צװײטען אָרגאַן פּוּן אָרט-פּערבאַנד - "אַרט-דיעזע". די דאָזיגע אױסגאַבע האָט שױן בע-װױזען צו ווערען פּאַפּולער אין די ברייטע קריי-זען פּוּן דײ, װאַס אינטערעסירען זײך מיט דער אָרט-בעװעגונג. דער נומער ערשײנט אײצט אין אַ גענערעלער פּאַרס, פּוּן אַ בױלעטיקן, געװײ-מעס ספּעציעל דער אַרבייט פּוּן אָרט, אױז זעהר פּערװאַנדעלט געװאָרען אין אַנאַרגאַן פּאַר ווײט-שאַפּטליכע און טעכנישע פּאַרסען, װאַס קענען אינטערעסירען אַ ברייטערען קרייז לעזער. ענס-שפּרעכענדיגע דעם נײעם כאַראַקטער װעט דאַס פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד. דער נײער נומער ברענגט אינטערעסאַנטע רייזע-װענען דער עקאַנאָמישער לאַגע פּוּן די יודען אין פּוּלירען, ליטע און רומעניען; װעגען פּאַרפּעסטיאָנעלער בױדונג בײ די יודען, װײ אױך אַ רײה מיטטלונגען װעגען לעבען פּוּן אַרט-פּערבאַנד.

אין אַלגעמיין - אַ נומער מיט אַ רייכען שטאַף און אינטערעסאַנטע אױספּיהרען-גלייכצײטיג אין דערשינען דער נומער 11 פּוּן אַ צװײטען אָרגאַן פּוּן אָרט-פּערבאַנד - "אַרט-דיעזע". די דאָזיגע אױסגאַבע האָט שױן בע-װױזען צו ווערען פּאַפּולער אין די ברייטע קריי-זען פּוּן דײ, װאַס אינטערעסירען זײך מיט דער אָרט-בעװעגונג. דער נומער ערשײנט אײצט אין אַ גענערעלער פּאַרס, פּוּן אַ בױלעטיקן, געװײ-מעס ספּעציעל דער אַרבייט פּוּן אָרט, אױז זעהר פּערװאַנדעלט געװאָרען אין אַנאַרגאַן פּאַר ווײט-שאַפּטליכע און טעכנישע פּאַרסען, װאַס קענען אינטערעסירען אַ ברייטערען קרייז לעזער. ענס-שפּרעכענדיגע דעם נײעם כאַראַקטער װעט דאַס פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד. דער נײער נומער ברענגט אינטערעסאַנטע רייזע-װענען דער עקאַנאָמישער לאַגע פּוּן די יודען אין פּוּלירען, ליטע און רומעניען; װעגען פּאַרפּעסטיאָנעלער בױדונג בײ די יודען, װײ אױך אַ רײה מיטטלונגען װעגען לעבען פּוּן אַרט-פּערבאַנד.

דער פּוּלירען וויכטיקייט, און ער האָט דאַס ריכט זען פּערפּאַלינג איהר רױב. ס'קען זײן, און ערױזיג איהר זענען דאָ נאָך טױז-צערן - האָט דאַס מײדעלע אַ פּערזענלעכע גע-טראַכט, אױסגעקּענדיג זײך הױטערווײלעכץ פּוּן צײט צו צײט, און דרױקענדיג דאַס רעוואָלוציער-הענטעל. זײ אױז געװען אינגאַנצען גענאַטען מיט אַ קאַלטען שװײס פּאַר אױס און מירקױס. שפּעטער אַ װײלע אױז זײ אפּגעטראַטען פּוּן דער װאַנד אױס אַרױסגעלאַפּען אַ שטיקעל פּעלד. אױף אַ מינוט האָט זײך איהר אױסגעװױזען, און דער פּערפּאַלינגער האָט זײ פּערלירען, און אױז אפּגעטראַטען.

אין אַלגעמיין - אַ נומער מיט אַ רייכען שטאַף און אינטערעסאַנטע אױספּיהרען-גלייכצײטיג אין דערשינען דער נומער 11 פּוּן אַ צװײטען אָרגאַן פּוּן אָרט-פּערבאַנד - "אַרט-דיעזע". די דאָזיגע אױסגאַבע האָט שױן בע-װױזען צו ווערען פּאַפּולער אין די ברייטע קריי-זען פּוּן דײ, װאַס אינטערעסירען זײך מיט דער אָרט-בעװעגונג. דער נומער ערשײנט אײצט אין אַ גענערעלער פּאַרס, פּוּן אַ בױלעטיקן, געװײ-מעס ספּעציעל דער אַרבייט פּוּן אָרט, אױז זעהר פּערװאַנדעלט געװאָרען אין אַנאַרגאַן פּאַר ווײט-שאַפּטליכע און טעכנישע פּאַרסען, װאַס קענען אינטערעסירען אַ ברייטערען קרייז לעזער. ענס-שפּרעכענדיגע דעם נײעם כאַראַקטער װעט דאַס פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד. דער נײער נומער ברענגט אינטערעסאַנטע רייזע-װענען דער עקאַנאָמישער לאַגע פּוּן די יודען אין פּוּלירען, ליטע און רומעניען; װעגען פּאַרפּעסטיאָנעלער בױדונג בײ די יודען, װײ אױך אַ רײה מיטטלונגען װעגען לעבען פּוּן אַרט-פּערבאַנד.

דער פּוּלירען וויכטיקייט, און ער האָט דאַס ריכט זען פּערפּאַלינג איהר רױב. ס'קען זײן, און ערױזיג איהר זענען דאָ נאָך טױז-צערן - האָט דאַס מײדעלע אַ פּערזענלעכע גע-טראַכט, אױסגעקּענדיג זײך הױטערווײלעכץ פּוּן צײט צו צײט, און דרױקענדיג דאַס רעוואָלוציער-הענטעל. זײ אױז געװען אינגאַנצען גענאַטען מיט אַ קאַלטען שװײס פּאַר אױס און מירקױס. שפּעטער אַ װײלע אױז זײ אפּגעטראַטען פּוּן דער װאַנד אױס אַרױסגעלאַפּען אַ שטיקעל פּעלד. אױף אַ מינוט האָט זײך איהר אױסגעװױזען, און דער פּערפּאַלינגער האָט זײ פּערלירען, און אױז אפּגעטראַטען.

דער פּוּלירען וויכטיקייט, און ער האָט דאַס ריכט זען פּערפּאַלינג איהר רױב. ס'קען זײן, און ערױזיג איהר זענען דאָ נאָך טױז-צערן - האָט דאַס מײדעלע אַ פּערזענלעכע גע-טראַכט, אױסגעקּענדיג זײך הױטערווײלעכץ פּוּן צײט צו צײט, און דרױקענדיג דאַס רעוואָלוציער-הענטעל. זײ אױז געװען אינגאַנצען גענאַטען מיט אַ קאַלטען שװײס פּאַר אױס און מירקױס. שפּעטער אַ װײלע אױז זײ אפּגעטראַטען פּוּן דער װאַנד אױס אַרױסגעלאַפּען אַ שטיקעל פּעלד. אױף אַ מינוט האָט זײך איהר אױסגעװױזען, און דער פּערפּאַלינגער האָט זײ פּערלירען, און אױז אפּגעטראַטען.

פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד.

פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד.

פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד.

פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד.

דער טאַלפּע-מעןש

(72) (סונטאָג-אָנערשט דער ראָמאַן)

מיטטער גרענאַרי אױז געשטאַנען קױס האַל-טענדיג זײך אױף די פּיס פאַר שרעקע. ביסלעכטויז אױז ער אפּער פּוּן זײך געקומען. זײך האָט פּערשטאַנען, און קורס כל דאַרף ער זײך אפּגערטן. ער אױסגעגאַנגען אין שלאַפּטער אַרױז-שערענדיקען דעם כּאַלאַס און אין אַ װײלע אַרום אױז ער שײן הױדער געװען אין נאַרשען, און געװוסט זײן פּערגרענענינג רינגער. אײנ'ם אַנגעטױכץ האָט ער זײך סעהר געפּיהלט מאַנטעל יאָש. דער קױפּע שיק פּראַפּען וואָס ער האָט אַראַפּ-געשלינגען האָט געשטאַרקט זײן רייסטיקייט. מיט אַ קלאַנג האָט גרענאַרי אַרױסגעװאַפּען אַ רינגער. פּיהר צו הויף דעם אױסא צום מױגער - האָט ער געפּיילען - פּאַלד זאל עס זײן געמאַכט! זעה, און דער שײגער זאל זײן אפּגען! אױך פּאַהר פּאַר אױסגען.

פּאַרס פּוּן אַ קומענדיגען חודש אָן הײסען. אײנע װאַרטט אַם אױס'ן פּעלד.

אנ'אלטער יוד פון צפת דער צעהל'ט ווי אזוי די אראבער האבען פערברענט זיין פרוי לעבעדיגערהייט

רעד. אב. קאהאן, וועלכער האט בעזוכט ארץ ישראל היינט נאך די פלויסיגע געשעהענישען ניט איבער און איינעם פון זיינע ארטיקלען די גרענעז לונג, וועלכע ער האט געהערט פון אגאלטען יוד, א קעמער פון צפת, שלמה יונה גאלדשוויי, פון וועמען די אראבער האבען נאקעטערהייט פערברענט זיין פרוי. אב. קאהאן שרייבט:

ער האט אין צפת געהאט א גאלטענער קראם. אבער די אראבער פאנראשטשטיקען האבען איהר אויסגעליידיגט. עס זענען געבליבען בלויז אב סאלט פוסטע פאליצעס. ער האט אויך געהאט אומן גער דריי הונדערט פונט (1.500 ראלער) און דאס האבען זיי אויך צוגענומען, אבער נישט דאס איז געווען דער עיקר פון דעם, וואס ער האט מיר גער צעהלט. וועגען זיין פרוי האט ער געהערט. די אראב פער האבען איהר פערברענט.

ער האט געזען און געהערט מיט זיין טויך פוילישע אקצענט - א פערטראכטער, אנגעלענער און עפעס אזוי ווי א צוטיפעלער. און איינדרוק האט געמאכט זיין טאן. זיינע האוואייס, די בליקען וואס זיינע אלטע סונקעלע אויגען האבען פון צייט צו צייט אנגעשטעלט אויף מיר, ער האט אליין פערלירען, און ער האט דערפאר געזען.

פונעם א זיינער איז דאס געווען (אין יענעם דא גערשטאן דעם 29טן אויגוסט). א שבו מיניער, א שוחט, האט פערארפט קוילען עופות, בין איי געגאנגען צו איהם מקיים זיין די מצוות פון סטרי דם (צורעקען דאס בלוט וואס רינט פון די געקוי לעמע). אויך בין ארויס אויפ'ן גאס, ווען מיי טאכטער איז צוגעלאפען מיט א געשרי, אז מען קוילעט יודען אין דער פראנקשער גאס (די גאס, וואו עס וואוינען די פרוישישע יודען. ווי לונג אראפפארט צו געהעטער צו די אראבישע קווארטאלען, ווי די אשכנזישע טאכען).

מיר זענען אריין אין שוחטס חצר (הויף) און דורך די קראטעס האפען מיר געוועהן א חברה אראפער, פופענען ארער צוואנציג. זייער פיהער איז געווען אגאלטען, וועלכען מיר קענען נאמען נישט. זיין נאמען איז מאהאמעד האדושי אבראדיס, ער האט געשרייען צו אונז: "הינט וואס איהר וויס, איהר וויס נאך דארטען". אין אראבער האט געוואר פון א שטיין אויף די קראטעס. אין יענער מינוט איז דער שוחט ארויסגעלאפען פון זיין שטוב, אגאלטען פער מיט'ן נאמען מאהאמעד האדושי האט מיט א רעוואלוער געשאסען און די קראטעס. ער האט געשאסען גלייך און מיר אריין. ער האט מיר אבער נישט געטראפען. א דריטער אראבער, מאהאמעד אלי (א שוסטער) האט אויך געווארפן שטיינער אויף די קראטעס. דורך די קראטעס האט איר גע' זעהן ווי מיי פרוי פערשליכט זיך איינגעוועגן אין שטוב. זי האט אויפגעהאנגען א הויכען שלאס אויף א'ין טיר, און די אנערע דריי טירען האט זי פער שוואכען פון איינגעוועגן. עס איז מיר גרינגער געוואר' רען אויפ'ן הארצען, אויך האט געגלויבט, אז ווי איז מיט איהר לעבען פערויכערט.

רוא, ביי דעם שוחט אין חצר, האפען זיך פערואמעלט פופענען נפשיות, מענער, ווייבער און קינדער. מיר האבען געזוכט א פלאץ, וואו זיך צו פערמאלטען. ביי אונז אין צפת, אין אונזערע יודישע נאמען, קען מען אריבערגעהען פון איר דאך אויפ'ן אנדערען (די הויכע זענען גרינגע און צו די רעכער צו מען צוקומען מיט טרעפ וואס ערענען פון דרייטען). ווייטער אפיציעל איז פערהאן א חצר פון ספרדים. דארטען האט געוואוינט א ספרדי מיט'ן נאמען אברהם רופע. דאס איז דער זעקסטער חצר. מיר זענען ארוי אריבערגעגאנגען פונענדיגן איבער די רעכער, פון איינעם צום אנדערען. מיר האבען דאס געטון דורך א הינטער-גאס, אזוי אז די אראבער וואס האבען בעזוכט אונזער בלוט האבען אזוי נישט געקענט זעהען.

אויך האט געוועהן אגאלטען פאליסמא, און האט זיך גענומען ביי איהם בעטען ער וואל מיר העלפען ראטעווען מיי פרוי. ער האט מיר א פער געגענטערט, אז ער איז איצט פערנומען און וואו ער וועט דאס טון שפעטער. אויך האט זיך גע' זעהן צו א פאליציי-אפיצער ער וואל אויף מיר דעם דעמנות האבען און מיר העלפען ראטעווען מיי פרוי. האט ער מיר געגענטערט: "וועמען וואל איך געהן ראטעווען - איינער אדער דריי האנדערט?"

אויך האט געהערט ווי די אראבער שרייען: "איטפאהו, איטפאהו!" (קוילעט, רעפועוועט!) אויך האט געוועהן ווי אגאלטען, מיניער א שבו שלעפט די סחורה פון מיי קראם. אויך האט שטי' לענקערהייט אראפגעקלעטערט און פון צוגעקומען צו א יודישער פרוי מיט'ן נאמען לאה. דער מאן איהרער הייסט אהרן. אויך האט ביי זי גענומען א גרויסען עפעס מיט וואסער און א קומען און איך האט גענומען לעשען דעם פיער פון מייין הויז. מען האט מיר אבער באלד דערזעהן און אגאלטען האט גענומען שרייען: "אט איז א יוד! מען האט גענומען שוואגן און אויך האט געמאט אויפגעהערן נישטען דאך וואסער און זיך ראטעווען.

אויך האט געוועהן אגאלטען פאליסמא, און האט זיך גענומען ביי איהם בעטען ער וואל מיר העלפען ראטעווען מיי פרוי. ער האט מיר א פער געגענטערט, אז ער איז איצט פערנומען און וואו ער וועט דאס טון שפעטער. אויך האט זיך גע' זעהן צו א פאליציי-אפיצער ער וואל אויף מיר דעם דעמנות האבען און מיר העלפען ראטעווען מיי פרוי. האט ער מיר געגענטערט: "וועמען וואל איך געהן ראטעווען - איינער אדער דריי האנדערט?"

ער האט אין צפת געהאט א גאלטענער קראם. אבער די אראבער פאנראשטשטיקען האבען איהר אויסגעליידיגט. עס זענען געבליבען בלויז אב סאלט פוסטע פאליצעס. ער האט אויך געהאט אומן גער דריי הונדערט פונט (1.500 ראלער) און דאס האבען זיי אויך צוגענומען, אבער נישט דאס איז געווען דער עיקר פון דעם, וואס ער האט מיר גער צעהלט. וועגען זיין פרוי האט ער געהערט. די אראב פער האבען איהר פערברענט.

פונעם א זיינער איז דאס געווען (אין יענעם דא גערשטאן דעם 29טן אויגוסט). א שבו מיניער, א שוחט, האט פערארפט קוילען עופות, בין איי געגאנגען צו איהם מקיים זיין די מצוות פון סטרי דם (צורעקען דאס בלוט וואס רינט פון די געקוי לעמע). אויך בין ארויס אויפ'ן גאס, ווען מיי טאכטער איז צוגעלאפען מיט א געשרי, אז מען קוילעט יודען אין דער פראנקשער גאס (די גאס, וואו עס וואוינען די פרוישישע יודען. ווי לונג אראפפארט צו געהעטער צו די אראבישע קווארטאלען, ווי די אשכנזישע טאכען).

מיר זענען אריין אין שוחטס חצר (הויף) און דורך די קראטעס האפען מיר געוועהן א חברה אראפער, פופענען ארער צוואנציג. זייער פיהער איז געווען אגאלטען, וועלכען מיר קענען נאמען נישט. זיין נאמען איז מאהאמעד האדושי אבראדיס, ער האט געשרייען צו אונז: "הינט וואס איהר וויס, איהר וויס נאך דארטען". אין אראבער האט געוואר פון א שטיין אויף די קראטעס. אין יענער מינוט איז דער שוחט ארויסגעלאפען פון זיין שטוב, אגאלטען פער מיט'ן נאמען מאהאמעד האדושי האט מיט א רעוואלוער געשאסען און די קראטעס. ער האט געשאסען גלייך און מיר אריין. ער האט מיר אבער נישט געטראפען. א דריטער אראבער, מאהאמעד אלי (א שוסטער) האט אויך געווארפן שטיינער אויף די קראטעס. דורך די קראטעס האט איר גע' זעהן ווי מיי פרוי פערשליכט זיך איינגעוועגן אין שטוב. זי האט אויפגעהאנגען א הויכען שלאס אויף א'ין טיר, און די אנערע דריי טירען האט זי פער שוואכען פון איינגעוועגן. עס איז מיר גרינגער געוואר' רען אויפ'ן הארצען, אויך האט געגלויבט, אז ווי איז מיט איהר לעבען פערויכערט.

רוא, ביי דעם שוחט אין חצר, האפען זיך פערואמעלט פופענען נפשיות, מענער, ווייבער און קינדער. מיר האבען געזוכט א פלאץ, וואו זיך צו פערמאלטען. ביי אונז אין צפת, אין אונזערע יודישע נאמען, קען מען אריבערגעהען פון איר דאך אויפ'ן אנדערען (די הויכע זענען גרינגע און צו די רעכער צו מען צוקומען מיט טרעפ וואס ערענען פון דרייטען). ווייטער אפיציעל איז פערהאן א חצר פון ספרדים. דארטען האט געוואוינט א ספרדי מיט'ן נאמען אברהם רופע. דאס איז דער זעקסטער חצר. מיר זענען ארוי אריבערגעגאנגען פונענדיגן איבער די רעכער, פון איינעם צום אנדערען. מיר האבען דאס געטון דורך א הינטער-גאס, אזוי אז די אראבער וואס האבען בעזוכט אונזער בלוט האבען אזוי נישט געקענט זעהען.

לעטשניצע

אין דעמאלט'סער קאפיטעל
אין דעמאלט'סער קאפיטעל
אין דעמאלט'סער קאפיטעל

1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12
13-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24
25-26	27-28	29-30	31-32	33-34	35-36
37-38	39-40	41-42	43-44	45-46	47-48
49-50	51-52	53-54	55-56	57-58	59-60
61-62	63-64	65-66	67-68	69-70	71-72
73-74	75-76	77-78	79-80	81-82	83-84
85-86	87-88	89-90	91-92	93-94	95-96
97-98	99-100				

MIĘSKI KINEMATOGRAF OŚWIATOWY

Wodny Rynek (róg Rokicińskiej).

Od 3.XII. do 9.XII. 1929 r.

Dla dorosłych:

DWA POKOLENIA

W rolach głównych:
George Sidney, Patsy Ruth Miller,
George Lewis, Eddie Phillips
i Albert Gran

Dla młodzieży:

SOKÓŁ PRERJI

w roli głównej: FRED THOMSON.

Dr. Józef Kon

ספעציאל-ערצט פון קינדער-קרענקען.
נעהמט אן פון 5-3 נ"מ
5 פיעטריקאווער 5
טעל. 108-12

פרייווע-וואוינונג:
6 טען שטריסע 11
טעל. 144-84

Dr. ADAM GROSGLIK

א.ל. Kościuszki 27
tel. 51-78

הויז און עפענדישע קרענקען
רעכטען און ליטוואלישע
נעהמט אן פון 7-4 אין אהענד

Kino MIMOZA

ul. Kilińskiego 178.

היינט און פאלגענדע טעג!

דעם גורל'ס שמייכעל

מעכטיגע דרעמע אין 12 גרויסע אקטען
מיט דער קעניגין פון פוילישען קעניג
אין דער הויפט-ראלע מיט דעם אנטיל פון
Kaz. Junosza Stępowski i Józef Węgrzyn.

נעכסטער פראגראם: "די ליבע פון א קאזאק"
מיט John Gilbert אין דער הויפט-ראלע.
פערזענלעכע אקטעסער. ♦♦ פערזענלעכע אקטעסער.

Dr. med. E. GUTMAN

מינדער-סראנקהייטען
האט זיך עריבערגעצויגען אי
פיעטריקאווער 11, טעל. 173-00
(אאוואדוקא 1) נעהמט אן פון 11-12 און 4-5 נ"מ

מה שהיה הוא שיהיה, ומה שנעשה הוא שנעשה!

זא זאלסטו ווייטער קומען צו ליפען אין בעוו.
רעכטסאנסולענאטע-פיורא צו די
מאנעלא, פיעטריקאווער 17
(זעכנדיג 52) טעל. 148-79

וואו עס ווערט ערלעדיגט און געשריבען
צו ערדיי בימעס: ציווילע, קארנע,
האנדלאווע, אפעלאציעס, ארווא-
לאניעס, סלאוואלעס, זאבעזופיע-
משעניעס אויף אלע שטעס אין פוילישן,
וועגען דירזח אין ארוואקאנד ראזימעטסי, ווי
אויך איבערזעצונגען אין אלע שפראכען.
מיט אכטונג
ס א נע לא, רעכטסאנסולענאטע
פיעטריקאווער 17.

Dr. med. J. Sadokierski

ספעציאל-ערצט פון מילי-און קינדער-כירורגיע
צאהנפלייש - קראנקהייטען
רעכטען-דיאגנאסטיק.
נעהמט אן פון 7-3
פיעטריקאווער 164, טעל. 27-83.

לעטשניצע

אין דעמאלט'סער קאפיטעל
אין דעמאלט'סער קאפיטעל
אין דעמאלט'סער קאפיטעל

1-2	3-4	5-6	7-8	9-10	11-12
13-14	15-16	17-18	19-20	21-22	23-24
25-26	27-28	29-30	31-32	33-34	35-36
37-38	39-40	41-42	43-44	45-46	47-48
49-50	51-52	53-54	55-56	57-58	59-60
61-62	63-64	65-66	67-68	69-70	71-72
73-74	75-76	77-78	79-80	81-82	83-84
85-86	87-88	89-90	91-92	93-94	95-96
97-98	99-100				

די מאנעלא

שלאסעריי און שוויסעריי
פיהרס אויס זעמליכע מאשינ-רעפע-
ראטורען, שוויסונגען, צופאסונג פון
מאשינען-טיילען מיט גערענטיע און
:-: געגען ביליגען פרייז :-:
J. REDER, Łódź
11 קאנסטאנטינער 11 (רוג זעכנדיג)
פרייווע-וואוינונג: גראנסקא 20.

א מיידעל

פון בעסערע עלטערן, וועלכע האט געענדיגט דעם
בוכהאלטער-קורס און קען טוען מאשינ-שרייבען,
זוכט א פאסטען פאר א קליינעם געהילט. אפערטען
אין אדמיני. פון דער צייטונג אונטער "Zdolna".

כינעזישער פרעזידענט אבדיקירט פירגער-קריג איז כינא צופלאהערט זיך

נייע דעוואלוציע אין מעקסיקא
ניי-יאָרק, 7 (א.ס.צ.) אויסגעשטעלט ווערט
בעפעלדעט, 10 אין מעקסיקא רעווערס מען דעם
אויסברויך פון א נייע רעוואלוציע, די אויסשטעל-
דיגע זאל האָבן זעהר פיל געפיל-מיטלען.

**געט. נאבילע אויף א נייער
פאל-עקספעדיציע**

פרידריכסבארג 7 (א.ס.צ.) געט. געט. גע-
בילדע איז געקומען קיין פרידריכסבארג, כדי אָן-
צווענדען בעמיהונגען, אז פו זאל מיטגעהערן
מיט דער נייער, צעפעלין עקספעדיציע אויפ'ן
צפון-פּוּלן.

**וואהלען צו דער יודישער קהלה-
רעפרעזענטאנץ אין לייפציג**

לייפציג, 7 (א.ס.צ.) דאָ זענען פאַרענקומען
וואהלען צו דער יודישער קהלה-רעפרעזענטאנץ.
לויט תקנות וואהלען די אינזעלנדישע יודען בעזונ-
דער און די אויסלענדער בעזונדער. אויף דער
ליסטע פון די אינזעלנדר זענען געוואהלט 8 ליי-
פציגער, (אויסוואהלען) די אויסלענדער האָ-
בען דורכגעצויגן 2 מיטגלידער פון דער יודישער
פּאַרטי-פּאַרטי (צווייטע) און 1 אַיטאַמאַט.

**שוועדע טראַמוואי-קאָמא-
טראַפּע אין ווים**

ווים, 7 (א.ס.צ.) דאָ איז פאַרענקומען אַ
שוועדע טראַמוואי-קאָמטראַפּע, 34 פאַרזאָרערן
זענען שווער און לייכטער פּאַרזאָרערן געוואָרען.

**די יודיש-פּוילישע דעפּוטאַטע-
גרוּפּע**

שטיצט די משעב'ישע אַציאָל-דע-
מאָקראַטען אין פּשעכאַסלאַוואַקישע
פּאַרלאַמענט

פּראָג (ט.א.) די יודישע און פּוילישע דעפּו-
טאַטען אין פּשעכאַסלאַוואַקישע פּאַרלאַמענט, זענען
געוועהלט געוואָרען דורך דעם געמיינשאַפֿט אַהאַל-
בלאַק האָט געבילדעט אַ בעזונדערע פּאַרלאַמענטאַר-
ליסטע גרופּע, צו וועלכער געוואָרען די פּירע
יודיש-פּאַרלאַמענטאַרע דעפּוטאַטען ד"ר לודוויק זינגער
און ד"ר יודיש רייש.

די יודיש-פּוילישע פּאַרלאַמענטאַרישע גרופּע
האָט געשלאָסען צו שטיצען אויפ'ן פּאַרטי פון
פּאַרלאַמענט אין פּשעכאַסלאַוואַקישע פּאַרטי
שע פּאַרטי.

אין אַ געשפּרעך מיט פּרעסידענט פּאַרשעווער
זאָבען פּירע יודישע דעפּוטאַטען ערקלערט, אז אין
כשר פון די פּאַרלאַמענטאַרע זענען דער רעגירונגס-
בילדונג האַלטען די יודישע דעפּוטאַטען פּאַר נויט
נישט צו שטיצען דורך זייערע שטימען אַ וועלכער
אין געוועהלט, נאר זיך פּאַרבינדען מיט אַנאַויפּלאַס-
רייכער מלוכישע פּאַרטי פּאַרטי, מיט וועלכער
זיי וועלען מיטאַרבייטען אין פּאַרלאַמענט, הונט
מיט'ן נאָמען פּאַרטי פון דער רייכונג זענען זיי
בסב'ים, מען האָרף זיך נאר פּאַרבינדען, האָט די
פּאַרטי מיט וועלכער די יודישע דעפּוטאַטען פּאַרבינדען
זיך, וועט אויסגעווען איהר נאָמען זיירקונג, כדי צו
שטיצען אין פּאַרלאַמענט די יודישע פּאַרטי-גרופּע.

**150 בערלינער דאָקטוירים
בעזוכען**

די ניי-געעפענטע פּאַליקליניק פון
דער יודישער קהלה

בערלין (ט.א.) די לויטער פון דער ניי-
געעפּענטער פּאַליקליניק אין דער יודישער קהלה אין
בערלין, האָט געזיכט זיך אויפ'ן בילדונג פּאַרטי.
קארל לעווין און האָבענע ד"ר פּיקאַרד האָבען אייגע-
לאָזען די בערלינער דאָקטוירים צו בעזוכען די
פּאַליקליניק. אויף דער איינלאַדונג האָבען זיך אַפ-
געווען 150 בערלינער דאָקטוירים, וועלכע האָבען
מיט גרויס אינטערעס זיך געקענט מיט דעם איינ-
טונגע פון דער פּאַליקליניק, האָט זענען איינגע-
גענט געוואָרען לויט די לעפּטע פּאַרטי-גרופּע פון
דער בערלינער דאָקטוירים, דער פּאַרטי-גרופּע האָט
פון דאָקטוירים קאָמער ד"ר ווילדעמאַנער האָט
דערפּון אויסגעריקט די אנגעקענטע פּאַר די ליי-
טונגע פון דער יודישער קהלה אויף דעם נעווער-
הייט-דיגע פּאַרטי.

**יוד. רעל. ארג. פּוילי אגודת ישראל לאדן
היינט, זונטאג, דעם 8 דעצעמבער, 8 גור.
קומט פאַר אין אייגענעם לאַקאַל, ווסבאָדיג 66**

**א פאַרלעזונג פון ה' יצחק רייכמאַן
א.ד.ט. די קאָנסטיטוציע און דער פּאַר-
לאַמענטאַרזום אין פּוילען (פּאַר דעם קאַנ-
פּליקט ווענען ענדערן די קאָנסטיטוציע). בילדעטען
צו 20 גור. צו בעקומען געיס צייטונגען. 13084**

רויסטאָ ווענען קאָנסאַן רוערען זייטער, אין
פּירע זייטען געהענען אַנטויל און די קאָנסאַן 100
סווערע וועלכער.

סאַקיאָ, 7 (א.ס.צ.) דער קאַר מאַרשאַל טשאַנאַ-
טשעק האָט אַבדוקירט אלס פּרעזידענט פון דער כיר-
נעזישער רעפּובליק, ער האָט אַפּפּאַרען קיין מאַסאַ-
אַלס דערזיילענער פּרעזידענט אַזו בעשטימט נע-
וואָרען דערזיילענער פּרעזידענט קריגס-מיני-
סטער.

**די געוואלדיגע שטורם-ווינדען הערען נישט אויף
טויטע און פערואנדיטע — צעהנדיגער אונטערגעגאנגענע שיפען**

זענען אַראָפּגעריסן אין פּאַרט זענען געווען עט-
ליכע טראַכטער און פיל קלענערע שיפען, די טעגלע-
פּאַר-פּאַרפּרעדינג און אַפּפּרעזיעטען געוואָרען זייט
48 שעה אין די שטאָט אייננאָמען אַפּפּענעטען
פון דער וועלט. אויך אין שערפּורג האָט דער שטורם
אַנגעכאַט גרויסע שאַרענע לויט לידעוה פון שפּאַניען
האָט דער גרויסער שטורם-ווינד אַנגעכאַט אין פּיר-
שודיע שפּעט געוואָלדיגע וויקוה.

אַמסטערדאַם, 7 (א.ס.צ.) דער געוואָלדיגער
שטורם-ווינד האָט אויך אין האַלאַנד געכאַט גרויסע
אַרונד, 3 שיפען זענען אַנטערגעגאַנגען אין דער

**אנגענומען דיי נייע קאנסטיטוציע
אין עסטרייך**

אין שטריק פון די פּאַרטי-אַרבייטער, געכעטע און גער-
קומען צום ערשטען פּאַרטי-געווענע צוואַנציגסטען די אַמע-
ריקאַנער מלוכאַטען האָבען געשלאָסען און די שטרי-
קענער, עס זענען פּאַרטי 9 טויטע און 15 פּאַרטיאַן
רעפּ. סאַיאָ אַנגעקומען אַנאַמערקאַנישע קריג-
שיף, אַפּפּאַרעטען און אַרבעט געוואָרען.

**פּערגוואַלדיגט און דערוואַרען
אַ מיידעל**

און אַליץ אַרום די סעלדאַרף
די סעלדאַרף, 7 (א.ס.צ.) אַליץ געליכע טעג

**ד"ר שאַכט געגען יאַנג-פּאַר-
אונגעווערער רוים פון זיין מעמאַרהום**

אין פּאַרנעקומען אַנאַמערקאַנישע וועגליכע זענען פון
מיניסטער-אַרעאָס כדי צו פּאַרשאַכטען דעם מע-
מאַריאַל פון ד"ר שאַכט און דער פּאַרטי פון יאַנג
פּאַרטי. די זענען האָט זיך פּאַרזייען בע נאַכטיג-
אין אַ געווען שטרענג געהיים.

פּאַרטי, 7 (א.ס.צ.) די האַדקאַל-אַפ-
אַ-טויטע פּאַרטי-אַרטי אין פּאַרלאַמענט האָט אַרע-
טראַגע אַנאַמערקאַנישע צום פּרעזידענט טאַרדע-
זענען דעם מעמאַריאַל פון ד"ר שאַכט.

לאַנדאָן, 7 (א.ס.צ.) אַליץ צייטונגען
פּאַרנעקומען זיך מיט דעם מעמאַריאַל פון ד"ר
שאַכט.

**אווטייענקה — סאוועטישע
געזאַנדטער אין וואַרשאַ**

בערלין, 7 (א.ס.צ.) פון מאַסקוואַ מעלדעט
מען, אז אויפ'ן אַכט פון סאַוועטישען אין וואַרשאַ
פּאַרלאַמענט און פּאַרטי פּאַרטי-רע-
שער געוואַנדערט אין פּראָג אַנטאַנאַוו אויסגע-
ענען.

באַמבע אין טשיקאַגאָ
ניי-יאָרק, 7 (א.ס.צ.) אין טשיקאַגאָ האָט
דעם קוואַרטאַל האָט אויסגעריסען אַ באַמבע, 20
פּאַרטי-גרופּע פּאַרטי-גרופּען און אין
ביין אַ צווייטער געוואָרען.

שעטליכער פּאַרפּאַל
ליסבאָן, 7 (א.ס.צ.) אין דער אַטעמאַזיאַ
האַט אַ טרענסמיטע אַריינגעכאַט אַ 7-יערהייט
קינד. די מוטער האָט געוואָלט אַפּפּאַרעטען איהר
קינד און אַזוי אַריינגעריסען געוואָרען אין
דער טרענסמיטע. ביידע זענען אינגאַנצען צומאָ-
לען געוואָרען.

לאַנדאָן, 7 (א.ס.צ.) לויט וועלט האָט זענען
אַנגעקומען דורך פּאַרטי האָט די נאַקענער רעגירונג
פּאַרנעקומען אַ פּאַרטי-געווענען הונט מיט די סאַר-
קעסען. לויט דעם פּאַרטי-געווענען זאל דער כינעזישער ד"ר
רעקטאָר פון דער מורחסיגעווענער פּאַרטי לודאַנג
האַט און דער כאַרטינגער געווענענער טשאַנג-שינג
אַ פּאַרטי-געווענען זייערע פּאַרטי-געווענען וועלכע פּאַ-
רטי-געווענען אין פּאַרטי-געווענען מיט דער קאַר-
דעטישער כאַכט.

**לאַנדאָן, 7 (א.ס.צ.) אין פּערלויף פון געכטי-
טאָט און אַפּפּער ענלאַנג דער אַהרף אַ גער-
קלענער שטורם-ווינד, די קראַפט פון ווינד האָט
געטראַפּען פון 100 פּאַר 130 קילאָמעטער אַ שעה.
די פּאַרטי-געווענען פון לאַנדאָן געפּענען זיך אונטער-
האַכער.**

פּאַרטי, 7 (א.ס.צ.) די שטורם-ווינדען זענען
געווענען זייט עטליכע טעג האָבען אין דער געג-
ען די פּאַרטי-געווענען פּאַרטי-געווענען גרויסע שאַ-
כט, און דער שטאָט פּרעסעט זענען עטליכע הייער
אַ-געווענען. די דעכער פון די קאַנסטיטאַלען און הייער

**לאַנדאָן, 7 (א.ס.צ.) נאָך אַ לאַנגער חסוקסע און
געכעטע אַנגענומען געוואָרען די רעפּאַרט פון דער
פּאַרטי-רעפּרעזענטאַטען דער געכעטער טייל
פון די גענעראַלע פּאַרטי-געווענען און אַנגענומען זיך
האַרען נאָך אַ פּאַרטי-געווענען פון אַליץ גרופּען.**

דער פּאַרטי-געווענען דער שטאָט און און אַנגע-
וואַרען געוואָרען דורך נאַפּפּאַרליאַט, אַליץ
אַר האָט נישט געקומען די נויטיגע צוואַל צוויי
דיסטעל שטימען.

**בלוזיגער שטרייך אין האַאיטי
ניי-יאָרק, 7 (א.ס.צ.) אין האַאיטי קומט פאַר**

בערלין, 7 (א.ס.צ.) דער פּרעזידענט
פון דער רייכספּאַרטי, וועלכער האָט פּענען גער-
פּאַרטי די אונטער-האַנדלונגען זענען דער רייטשער
ענטשעדיגע, ד"ר שאַכט — האָט אַיפּט פּאַרטי-געווענען
ליכט אַ מעמאַריאַל און וועלכען ער האָט זיך אַרויס
געגען אַנגענומען דעם יאַנג-פּאַרטי.

פּאַרטי, 7 (א.ס.צ.) דער מעמאַריאַל פון
פּאַרטי-געווענען פון דער רייכספּאַרטי, ד"ר שאַכט זענען
דער פּאַרטי-געווענען איינגעפּרעזענטירט פון יאַנג
האַט אין די פּאַרטי-געווענען קרייזען געכאַט אַ געוואַל-
דיגע איינברויך.

בערלין, 7 (א.ס.צ.) היינט פּאַרטי-געווענען

13 יאַנואַר — זיצונג פון דער פעלקער-ליגע

באַמבע אין טשיקאַגאָ
ניי-יאָרק, 7 (א.ס.צ.) אין טשיקאַגאָ האָט
דעם קוואַרטאַל האָט אויסגעריסען אַ באַמבע, 20
פּאַרטי-גרופּע פּאַרטי-גרופּען און אין
ביין אַ צווייטער געוואָרען.

**נייער קאַבינעט אין
טייעכאַסלאַוואַקיי**

פּראָג, 7 (א.ס.צ.) סאַיאָ געשאַפּען געוואָר-
ען די נייע טשעכאַסלאַוואַקישע רעגירונג מיט
אירושאַל אלס פּרעמיער-מיניסטער און ד"ר באַנעש
אַלס אויסער-מיניסטער.

**אמעריקאַנישע סטודענטן-פּערבאַנד אפּפּעלירען
צו דער סטודענטענשאַפּט פון מיטעל און מזרח-איראָפּאַ אפּצושטעלען
די פּערפּאַלונגען לגבי די יודישע סטודענטען**

ניי-יאָרק (ט.א.) אַ קאָמיטעט אין וועלכען עס
געהען אַרין פּאַרטי-געווענען פון דער נאַציאָנאַלער
סטודענטען-פּערטי-געווענען אין אַמעריקאַ, נאַציאָנאַל-
דער רעס פון יונגע קייסער, וועלט-פּערטי-געווענען
פון קייסעריכע סטודענטען, איינגעוואַקסענע אַלער
מזרח-פּערטי-געווענען, סטודענטען פּאַרטי-געווענען פּאַר
שלוס און פּרודליכע צוואַנציגסטע, נאַציאָנאַלער
רעס פון יונגע קייסעריכע פּוילען און די ציוניס-
טען-אַרגאַניזאַציע, אַבאָה"ה האָט אַרויסגעגעבן
אַנאַמערקאַ צו די סטודענטען פון מיטעל-און
מזרח-איראָפּאַישע איינזעלענע, אַפּצושטעלען
די פּערפּאַלונגען לגבי די יודישע סטודענטען.

Dr. med. I. Wajnberg
Ceglina 47, tel. 26-02
צווייטע קאַמערע

אינערליכע קראַנקהייטען.
סעציעל פּאַר זענען. און הער-קראַנקהייטען.
בעשטערהעלונגען און קייסעריכע בערג-זון.
דעם און אין דער האָט 3-5 אַקאַמפּאַני.

